
Årsberetning 2018

Praksisudvalget ved Københavns Universitet

Københavns Universitet, maj 2019

Indholdsfortegnelse

1. INDLEDNING	3
2. KONKRETE SAGER	6
Sag 28/2018.....	6
Sag 29/2018.....	6
Sag 31/2018.....	7
Sag 34/2018.....	7
Sag 36/2018.....	8
Sag 35/2018.....	8
Sag 39/2018.....	8
3. PRAKSISUDVALGETS KONFERENCE 3. OKTOBER 2018.....	9
4. PRAKSISUDVALGETS MEDLEMMER.....	18

1. Indledning

Hermed afgiver Udvalget vedr. god videnskabelig praksis (Praksisudvalget) ved Københavns Universitet sin årsberetning for 2018.

Praksisudvalget har i 2018 afholdt 5 møder.

I løbet af 2018 har Praksisudvalget modtaget 6 nye anmeldelser om tvivlsom forskningspraksis, hvoraf 2 anmeldelser er blevet afvist. Praksisudvalget har, ud over de 2 afvisninger, færdigbehandlet i alt 5 sager, hvoraf:

- 1 sag blev optaget til behandling i 2016,
- 2 af sagerne blev optaget til behandling i 2017, og
- 2 sager blev optaget til behandling i 2018.

Praksisudvalget har i 2018 oversendt 4 sager til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, hvoraf:

- 2 sager er anmeldt i 2017 og
- 2 sager er anmeldt i 2018.

Heraf har Nævnet for Videnskabelig Uredelighed truffet afgørelse i 1 sag, hvor nævnet fandt, at der ikke forelå videnskabelig uredelighed.

Praksisudvalgets 5 færdigbehandlede sager og 2 afviste anmeldelser er omtalt i [kapitel 2](#).

Den 1. juli 2017 trådte 'Lov om videnskabelig uredelighed mv.' i kraft, lovens ikrafttræden er tillige omtalt i Praksisudvalgets årsberetning for 2017. Lov om videnskabelig uredelighed mv. har blandt andet medført, at alle sager på Københavns Universitet vedrørende videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis skal indgives til Praksisudvalget. Praksisudvalget har i den forbindelse en tæt dialog med Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, hvilket tillige følger af lov om videnskabelig uredelighed m.v. § 11, stk. 2.

I forlængelse heraf har Praksisudvalget i 2018 afholdt møde med formanden for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, Jens Hartig Danielsen. Praksisudvalget har tillige været i løbende dialog med nævnet om konkrete sager, samt været i dialog med nævnet om fortolkning af lov om

videnskabelig uredelighed m.v., herunder navnlig lovens § 11 om behandling af anmeldelser om videnskabelig uredelighed og lovens § 22 om Praksisudvalgets afrapportering til nævnet.

Praksisudvalgets evaluering af Named Person-ordningerne er omtalt i udvalgets beretninger for 2015-2017. Arbejdet med evalueringsrapporten blev afsluttet i december 2017. Forskning & Innovation ved Københavns Universitet har i 2018, i forlængelse af Praksisudvalgets evalueringsrapport, udarbejdet udkast til retningslinjer for Named Person-ordningen. Retningslinjerne har været i høring i Praksisudvalget, som i den forbindelse har fremsendt udvalgets bemærkninger til udkastet. Arbejdet med retningslinjer for Named Person-ordningen ved Københavns Universitet er ikke endeligt afsluttet i 2018, og vil derfor tillige blive omtalt i Praksisudvalgets beretning for 2019.

Praksisudvalget har i 2018 endvidere arbejdet med at ajourføre Københavns Universitets regler for god videnskabelig praksis. Arbejdet med reglerne blev ikke som forventet afsluttet i 2018, idet arbejdet afventer afslutningen af arbejdet med retningslinjer for Named Person-ordningen, som nævnt ovenfor, hvorfor Københavns Universitets regler om god videnskabelig praksis tillige vil blive omtalt i beretningen for 2019.

”The Danish Code of Conduct for Research Integrity” blev ultimo 2014 offentliggjort og tiltrådt af Københavns Universitet. Som led i opfølgning på denne kodeks udarbejdede Praksisudvalget i 2017 ”The Practice Committee proposal for a UCPH policy on Research planning and conduct”, som er omtalt i og medtaget i Praksisudvalgets beretning for 2017. Praksisudvalget har i forlængelse heraf i 2018 deltaget i processen omkring udarbejdelse af ”Code of Conduct for Responsible Research – University of Copenhagen”, som er udarbejdet af Forskning & Innovation ved Københavns Universitet. Praksisudvalget har i forbindelse med arbejdet afgivet høringssvar til Forskning & Innovation.

”Code of Conduct for Responsible Research – University of Copenhagen” er offentliggjort på Praksisudvalgets [hjemmeside](#).

På baggrund af en henvendelse fra Forsknings- og Uddannelsesministeriet om revision af ”The Danish Code of Conduct for Research Integrity” fra 2014, har Praksisudvalget endvidere i 2018 afgivet høringssvar om udvalgets erfaringer med kodeksen og forslag til forbedringer til Forskning

& Innovation ved Københavns Universitet. Praksisudvalget bemærker i den forbindelse blandt andet, at kodeksen har bidraget til at sætte ansvarlig forskningspraksis på dagsordenen på Københavns Universitet, samt at kodeksen har initieret en debat på tværs af discipliner og videnskabsområder og derved bidraget til at skærpe bevidstheden om ansvarlig forskningspraksis og videnskabelig uredelighed. Kodeksen har tillige, efter Praksisudvalgets opfattelse, bidraget til en videreudvikling af undervisningen i disse temaer på Københavns Universitet. Praksisudvalget har endvidere bemærket, at kodeksen bør opdateres i forhold til den nye lovgivning på området.

Praksisudvalget afholdt den 3. oktober 2018 konferencen ”Undervisning i god videnskabelig praksis på Københavns Universitets BA- og KA-uddannelser”, som havde til formål at belyse og drøfte undervisning i god videnskabelig praksis og god studiepraksis på bachelor- og kandidatniveau. Konferencen er nærmere omtalt i [kapitel 3](#).

Konferencen er endvidere omtalt på Praksisudvalgets [hjemmeside](#), hvor oplæggene fra de forskellige oplægsholdere tillige er tilgængelige.

I [kapitel 4](#) er afslutningsvis medtaget en oversigt over udvalgets medlemmer. Professor Lauge O. Nielsen fra Det Teologiske Fakultet trådte ud af Praksisudvalget primo 2018, og professor Jesper Høgenhaven blev udpeget som nyt medlem.

2. Konkrete sager

Praksisudvalget har i beretningsperioden færdigbehandlet 5 sager. Foruden de 5 sager har Praksisudvalget afvist 2 anmeldelser.

Praksisudvalgets færdigbehandlede sager i 2018:

Sag 28/2018

Afgørelse af 25. april 2018¹

Tema: Medforfatterskab

Anmelder ønskede Praksisudvalgets stillingtagen til, om indklagede havde udvist tvivlsom forskningspraksis ved at have nægtet anmelder at anvende data indsamlet som led i et fælles forskningsprojekt, medmindre indklagede fik tilbudt medforfatterskab på de resulterende publikationer. Indklagede afviste at have udvist tvivlsom forskningspraksis.

Praksisudvalget fandt, at indklagede ikke havde udvist tvivlsom forskningspraksis. Praksisudvalget lagde bl.a. vægt på parternes utilstrækkelige aftalegrundlag.

Sag 29/2018

Afgørelse af 25. april 2018¹

Tema: Medforfatterskab og brug af data

Anmelder ønskede Praksisudvalgets stillingtagen til, om indklagede havde udvist tvivlsom forskningspraksis ved bl.a. at have tilegnet sig og brugt fælles data uretmæssigt og præsenteret fælles arbejde som sit eget. Indklagede afviste at have udvist tvivlsom forskningspraksis.

Praksisudvalget fandt, at indklagede ikke havde udvist tvivlsom forskningspraksis. Praksisudvalget lagde bl.a. vægt på, at anmelder ikke havde medvirket substantielt til idé og planlægning af de pågældende studier, hvorfor anmelder ikke havde krav på medforfatterskab, og at spørgsmålet om præsentation af det fælles arbejde ikke var aktuelt.

---

¹ Fra Praksisudvalget på Københavns Universitets afrapportering af sager om tvivlsom forskningspraksis til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed af 28. januar 2019.

Sag 31/2018

Udtalelse af 24. september 2018²

Tema: Selvplagiering

Anmelder ønskede Praksisudvalgets stillingtagen til, om indklagede havde udvist tvivlsom forskningspraksis ved at have selvplagieret i to artikler. Indklagede afviste at have udvist tvivlsom forskningspraksis.

Praksisudvalget fandt, at indklagede ikke havde udvist tvivlsom forskningspraksis. Praksisudvalget fandt fsva. den ene artikel, at de beskrevne tekstsammenfald ikke var egnede til at vildlede om forskerens indsats og resultater, og Praksisudvalget vurderede bl.a., at sammenfaldene ikke havde systematisk karakter. Fsva. den anden artikel vurderede Praksisudvalget bl.a., at indklagede havde udvist den ærlighed og gennemsigtighed om sit arbejde, der kan forventes.

Sag 34/2018

Udtalelse af 24. september 2018²

Tema: Selvplagiering

Anmelder ønskede Praksisudvalgets stillingtagen til, om indklagede havde udvist tvivlsom forskningspraksis ved at have selvplagieret i to artikler. Indklagede afviste at have udvist tvivlsom forskningspraksis.

Praksisudvalget fandt, at indklagede ikke havde udvist tvivlsom forskningspraksis. Praksisudvalget fandt fsva. den ene artikel, at udgivelsen af artiklen var i overensstemmelse med den udviklede praksis på området, og de fandt det ikke bevist, at indklagede havde vildledt om sin egen indsats og resultater. Fsva. den anden artikel vurderede Praksisudvalget bl.a., at genbrug af de pågældende tidligere publicerede tekster ikke havde systematisk karakter, der fx kunne være egnet til at give indtryk af, at indklagedes originale videnskabelige produktion var betydeligt større, end tilfældet i realiteten var.

---

² Fra Praksisudvalget på Københavns Universitets afrapportering af sager om tvivlsom forskningspraksis til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed af 28. januar 2019.

Sag 36/2018

Udtalelse af 20. december 2018³

Tema: Medforfatterskab

Anmelder ønskede Praksisudvalgets stillingtagen til, om indklagede havde udvist tvivlsom forskningspraksis ved at have nægtet at tildele anmelder medforfatterskab til en artikel. Anmelder mente, at den manglende tildeling af medforfatterskab var i strid med Vancouverreglerne, og at den var begrundet i personlige uenigheder. Indklagede afviste at have udvist tvivlsom forskningspraksis. Praksisudvalget fandt, at indklagede ikke havde udvist tvivlsom forskningspraksis. Ved vurderingen lagde Praksisudvalget vægt på, at det ikke fandtes bevist, at anmelder havde ydet et substantielt bidrag til idéen bag eller designet af det videnskabelige arbejde.

Praksisudvalgets afvisninger af anmeldelser i 2018:

Sag 35/2018

Anmelder ønskede Praksisudvalget stillingtagen til, om indklagede havde udvist videnskabelig uredelighed eller tvivlsom forskningspraksis ved fabrikering af data.

Anmeldelsen blev, efter vejledning af anmelder, afvist af Praksisudvalget med henvisning til lov om videnskabelig uredelighed m.v. § 11, stk. 3, samt Københavns Universitets regler om god videnskabelig praksis § 8.

Sag 39/2018

Anmelder ønskede Praksisudvalgets stillingtagen til, om indklagede havde udvist tvivlsom forskningspraksis ved at have foretaget plagiering i sit kandidatspeciale.

Praksisudvalget afviste at behandle anmeldelsen, da kandidatspecialet blev udarbejdet mens den indklagede var studerende og ikke forsker, jf. Københavns Universitets regler om god videnskabelig praksis § 1, stk. 2.

---

³ Fra Praksisudvalget på Københavns Universitets afrapportering af sager om tvivlsom forskningspraksis til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed af 28. januar 2019.

3. Praksisudvalgets konference 3. oktober 2018

Praksisudvalget afholdt den 3. oktober 2018 konferencen ”Undervisning i god videnskabelig praksis på Københavns Universitets BA- og KA-uddannelser”, som havde til formål at belyse og drøfte undervisning i god videnskabelig praksis og god studiepraksis på bachelor- og kandidatniveau. Invitationerne til konferencen blev primo august 2018 sendt til Regioner, Universiteter, Praksisudvalg, University Colleges, andre forskningsinstitutioner samt øvrige offentlige myndigheder og institutioner.

Nedenfor gengives (a) beskrivelse af konferencen, vedlagt som bilag til invitationerne, (b) det endelige program, som tillige kan findes på Praksisudvalgets hjemmeside samt (c) en opsummering af diskussionspunkterne på konferencen, i form af Praksisudvalgets brev af 16. november 2018 til rektoratet.

a) Beskrivelse af konferencen (vedlagt invitationerne)

Udvalget vedrørende god videnskabelig praksis på Københavns Universitet (Praksisudvalget) afholder onsdag den 3. oktober 2018 kl. 14.00 – 17.00 konference om undervisning i god videnskabelig praksis på universitetets BA- og MA-uddannelser.

Ifølge 'Den danske kodeks for integritet i forskning' ('The Danish Code of Conduct for Research Integrity') skal bachelor- og kandidatuddannelserne indeholde en introduktion til principperne for integritet i forskning og ansvarlig forskningspraksis. Kodeksen er en national adfærdskodeks udarbejdet af Danske Universiteter og Uddannelses- og Forskningsministeriet, som er tiltrådt af Københavns Universitet.

Praksisudvalget har fået indsigt i undervisningsaktiviteter på de forskellige fakulteter og kan konstatere, at undervisningen foregår på meget forskellige måder. Undervisning i god videnskabelig praksis og god studiepraksis foregår på introforløb, i kurset videnskabsteori, i introduktion til bachelor- og kandidatspeciale samt på diverse metodekurser. Det kan også konstateres, at der er store forskelle på de enkelte uddannelser i forhold til, hvor systematisk og omfattende undervisningen er.

Konferencen har til formål at belyse og drøfte undervisning i god videnskabelig praksis og god studiepraksis på bachelor- og kandidatniveau. Konferencen vil endvidere belyse de studerendes viden om og forståelse af god praksis, samt udviklingen af målrettet undervisning i ansvarlig forskningspraksis og god studiepraksis til bachelorstuderende.

Afsluttende vil der være en drøftelse af behovet for fælles krav og retningslinjer på området.

b) Program til Praksisudvalgets konference

Undervisning i god videnskabelig praksis på Københavns Universitets BA- og KA-uddannelser

Konference onsdag den 3. oktober 2018 kl. 14.00-17.00 i Auditorium 1, Frue Plads 4, 1017 København K

Program:

Ordstyrer: Professor og næstformand for Praksisudvalget Peter Sandøe

TID	BESKRIVELSE
14.00	Velkomst og indledning Professor og formand for Praksisudvalget Thomas Riis
14.15	Oplæg fra Det Samfundsvidenskabelige Fakultet Prodekan for uddannelse Andreas de Neergaard
14.30	Oplæg fra Det Teologiske Fakultet Prodekan og studieleder Carsten Selch Jensen
14.45	Oplæg fra Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet Prodekan for uddannelse Grete Bertelsen
15.00	Oplæg fra Det Humanistiske Fakultet Professor Klemens Kappel
15.15	Pause
15.35	Studerendes viden om og forståelse af begrebet plagiat Lektor Mikkel Villum Johansen, Institut for Naturfagernes Didaktik, Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet
15.50	Udvikling af målrettet undervisning i ansvarlig forskningspraksis og god studiepraksis til bachelorstuderende Adjunkt Mads Paludan Goddixsen, Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi, Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet
16.05	God videnskabelig praksis som emne i kandidatundervisningen Professor og medlem af Praksisudvalget Gunner Lind, Saxo-instituttet, Det Humanistiske Fakultet
16.20	Diskussion af mulige fælles krav og retningslinjer på området Paneldebat
16.50	Afrunding ved ordstyreren
17.00	Lettere traktement

c) Praksisudvalgets brev af 16. oktober 2018 til rektoratet

Af Thomas Riis, dr.jur., formand for Praksisudvalget

Baggrunden for, at Praksisudvalget valgte dette emne på sin årlige konference, er, at det følger af Den danske kodeks for integritet i forskning, at også bachelor- og kandidatuddannelser bør omfatte en introduktion til principperne for integritet i forskning og ansvarlig forskningspraksis.

Formålet med Praksisudvalgets konference var således at belyse og drøfte undervisning i god videnskabelig praksis og god studiepraksis på KU's uddannelser. Dette kunne bl.a. bidrage til, at behovet for fælles krav og retningslinjer på området blev drøftet.

Først gives et overblik over, hvordan undervisningen på KU's bachelor- og kandidatuddannelser foregår. Herefter følger en opsummering af de problemstillinger, der blev drøftet på konferencen, og afslutningsvist fremsætter Praksisudvalget sine anbefalinger til eventuel opfølgning herpå.

1. Undervisningen på KU's bachelor- og kandidatuddannelser

Til brug for Praksisudvalgets konference anmodede Praksisudvalget den 13. juni 2018 fakulteterne om at fremsende det materiale, fakulteterne havde vedrørende deres undervisning i god videnskabelig praksis, herunder kursusbeskrivelser, oplysninger om placering af undervisning på henholdsvis bachelor- og kandidatuddannelserne samt evt. information mv., der gives i forbindelse med introforløb, bachelorprojekt, kandidatspeciale o.a.

Da der er forskelle i detaljeringsgraden i fakulteternes tilbagemeldinger, fokuseres der i det følgende primært på de overordnede tendenser.

Det Humanistiske Fakultet

På HUM udbydes der i de fleste fag overordnede kurser i videnskabsteori, og derudover er undervisning i god videnskabelig praksis integreret i den almindelige undervisning på de enkelte fag og fagmoduler. Visse uddannelser har introforløb for nye studerende, hvor emnet også berøres.

I fag, hvor det i høj grad er relevant med feltarbejde (fx pædagogik), udbydes der obligatoriske metodekurser, hvor god videnskabelig praksis for det relevante fagområde bliver præsenteret for de studerende.

De studerende bliver yderligere introduceret til god videnskabelig praksis i vejledningen og eventuelt også på seminarer i forbindelse med bachelorprojekt, kandidatspeciale og opgaveskrivning generelt.

Det Juridiske Fakultet

På JUR gives der i et obligatorisk fag på jurauddannelsens 1. semester en introduktion til god videnskabelig praksis. Introduktionen vedrører referencehåndtering og vigtigheden af korrekte litteraturhenvisninger samt plagiat. Derudover indgår der undervisning i god videnskabelig praksis i et valgfag på 5. semester og et obligatorisk fag på 6. semester. På 6. semester afholdes der yderligere en introforelæsning i forbindelse med bachelorprojektet, hvor der undervises i god videnskabelig praksis.

På de to kandidatuddannelser på JUR indgår undervisning i god videnskabelig praksis i flere fag, uden det altid er noteret i undervisningsplanerne. Derudover er der undervisning i god videnskabelig praksis i videnskabsteoretiske fag på 1. år, på valgfag og i forbindelse med kandidatspecialet på specialeseminar, ved klyngevejledning og metodeworkshop.

JUR har yderligere gjort information tilgængelig på KUnet, og Juridisk Videncenter, der er en del af Københavns Universitetsbibliotek, tilbyder vejledning i bl.a. litteratursøgning og referencehåndtering, plagiat og kildekritik ved personlig henvendelse.

Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet

På SCIENCE bliver de studerende allerede fra optagelsen på studiet, introduceret til reglerne vedrørende referencer og plagiering på studiestartsiderne. På informationssiden, hvor de studerende kan læse om deres første undervisning, bliver de orienteret om god videnskabelig praksis.

I rammerne for studiestarten på bacheloruddannelserne er det bestemt, at de studerende i studiestartperioden skal have en introduktion til god videnskabelig praksis, og efter 1. semester er det læringsmålet, at de studerende har fået kendskab hertil. På alle bacheloruddannelserne undervises der i god videnskabelig praksis på det obligatoriske kursus i videnskabsteori.

I studiestarten for kandidatstuderende henvises der i de studerendes optagelsesbrev til studiestartsiden, hvor der findes en beskrivelse af videnskabelig redelighed. Derudover udleveres der en brochure vedrørende emnet, og på et introforløb introduceres de studerende for begrebet, som det er defineret i Danmark.

I forbindelse med bachelorprojektet og kandidatspecialet indgår orientering om god videnskabelig praksis typisk i vejledningsforløbet.

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

På SAMF er undervisningen i god videnskabelig praksis placeret forskelligt på uddannelserne.

Undervisningen ligger blandt andet som et kursus i videnskabsteori eller på obligatoriske kurser i løbet af 1.-3. og 6. semester på bacheloruddannelserne.

På kandidatuddannelserne er der fag, hvor der undervises i emnet; dog er der på visse uddannelser ingen undervisning i god videnskabelig praksis.

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

På SUND indgår orientering om god videnskabelig praksis i alle studiestartsforløb. På de engelsksprogede kandidatuddannelser afholdes der oplæg om akademisk redelighed og plagiering set i en multikulturel sammenhæng.

Efter studiestarten er der forskel på, hvornår yderligere undervisning i god videnskabelig praksis er placeret.

På de fleste uddannelser bliver de studerende introduceret til reglerne i forbindelse med bachelorprojektet og kandidatspecialet fx gennem oplæg. På en enkelt bacheloruddannelse ligger undervisningen derudover også på 1. og 3. år som en del af indholdet i et videnskabsteoretisk fag. På én uddannelse gives der ingen specifik information om god videnskabelig praksis.

SUND har endvidere information om god videnskabelig praksis tilgængelig på alle uddannelsessider på KUNet.

Fakultetet er desuden ved at indskrive i den gængse vejledning til bedømmerne, hvordan man læser plagiatskontrollen.

Det Teologiske Fakultet

På TEOL er der fokus på undervisning i god videnskabelig praksis og plagiat i forbindelse med de faste introforløb på de forskellige uddannelser. På de engelsksprogede uddannelser adresseres emnet god videnskabelig praksis særligt, da der her er indskrevet studerende fra forskellige uddannelser fra ind- og udland.

På bacheloruddannelsernes 1. semester gives der en introduktion til bl.a. kildekritik, citering, anti-plagiering og kildehenvisning. Derudover er der på bacheloruddannelserne og de engelsksprogede kandidatuddannelser et seminar i forbindelse med henholdsvis bachelorprojekt og kandidatspeciale.

Bibliotekssektionen på TEOL tilbyder introduktion til god videnskabelig praksis gennem et særligt tilrettelagt forløb, og sektionen har fokus på at udvikle nye digitale læringsobjekter, der understøtter god videnskabelig praksis.

TEOL har endvidere information om god videnskabelig praksis tilgængelig på KUNet.

Opsummering

Praksisudvalget kan på baggrund af fakulteternes materiale konstatere, at fakulteterne har indrettet deres undervisning i god videnskabelig praksis på forskellig vis.

Undervisningen i god videnskabelig praksis er placeret på forskellige tidspunkter på uddannelserne og er tilrettelagt forskelligt. Praksisudvalget bemærker i den forbindelse også, at der ses store forskelle på, hvor systematisk og omfattende undervisningen er.

2. Drøftelser på Praksisudvalgets konference

På konferencen var fire ud af seks fakulteter repræsenteret (HUM, SAMF, SCIENCE, TEOL) med oplæg vedrørende undervisning i god videnskabelig praksis på fakultetet. Herudover holdt tre oplægsholdere oplæg om emner, som er relevante på tværs af fakulteterne.

Problemstillingerne, der blev præsenteret i oplæggene og drøftet i konferencens afsluttende paneldebat, gennemgås i det følgende.

1. Placering af undervisning i god videnskabelig praksis

Oplægsholdere og konferencedeltagere drøftede, hvor undervisning i god videnskabelig praksis mest hensigtsmæssigt bør placeres i løbet af bachelor- og kandidatuddannelserne.

Professor og medlem af Praksisudvalget, Gunner Lind, holdt et oplæg om dette emne. Professor Lind anførte i sit oplæg, at undervisningen skal placeres de steder, hvor de studerende skal levere et produkt, og at der er behov for repetition af reglerne.

Oplægget mundede ud i anbefalinger til studienævn og studieledere om at indsætte relevante krav alle de steder, hvor de studerende laver et produkt, herunder i forbindelse med bachelorprojektet og kandidatspecialet samt at placere eventuel støttende undervisning i tilknytning til de tidspunkter i

uddannelsesforløbet, hvor de studerende mest sandsynligt føler et behov for det i forhold til deres aktuelle aktivitet.

I forlængelse af professor Linds oplæg blev hensigtsmæssigheden af at placere undervisningen i et filosofikumfag drøftet. Den videre drøftelse vedrørte hensigtsmæssigheden af progression i undervisningen henover uddannelsesforløbet, fordi de studerende står over for forskellige problemstillinger på forskellige tidspunkter.

Efter konferencen har Studenterambassadøren rettet henvendelse til Praksisudvalget og har i den anledning gjort opmærksom på, at der efter hans opfattelse er behov for at give mere information og træning, når de studerende går i gang med at skrive og aflevere opgaver, fx opgaver, der skal afleveres i løbet af semestret som en del af et kursuskrav om undervisningsdeltagelse, og opgaver som indleveres til bedømmelse hen mod slutningen af semesteret.

2. Hvad er forskellen på en studerende og en forsker?

Betydningen af de forskellige regelsæt, som studerende og forskere er underlagt, blev drøftet.

I den anledning blev en række spørgsmål rejst, herunder i hvilke tilfælde en studerende er forsker, hvorvidt specialestuderende har ret til data, hvorvidt studerendes adfærd bør reguleres af samme regler som forskere i forhold til data management, samt overvejelser omkring studerendes ret til at lave action research i forbindelse med opgaveskrivning.

3. Internationale studerende

Tre ud af de fire repræsenterede fakulteter (TEOL, SAMF og SCIENCE) konstaterede i forbindelse med deres oplæg, at internationale studerende er overrepræsenterede i sager om eksamenssnyd.

Efter konferencen har Studenterambassadøren gjort Praksisudvalget opmærksom på, at de fleste studerende, der henvender sig til ham vedrørende sager om plagiat, er bachelorstuderende og dernæst internationale kandidatstuderende.

Som det fremgår af gennemgangen under afsnit 1, er der på visse uddannelser undervisning i god videnskabelig praksis, som specifikt retter sig mod internationale studerende.

4. Eksamenssnyd

Oplægsholderne fra TEOL og SCIENCE konstaterede, at de studerende er overraskede over konsekvenserne af at snyde til eksamen. Det blev af prodekan for uddannelse på SCIENCE, Grete Bertelsen, foreslået, at man på KU-niveau giver de studerende information herom.

Efter konferencen har Studenterambassadøren gjort Praksisudvalget opmærksom på, at han ser et behov for vejledning til undervisere, eksaminatorer og eksterne bedømmere i, hvordan mistanke om en studerendes plagiat indberettes til fakultetet.

Studenterambassadøren ser et konkret behov for vejledning i, hvordan man afkoder indholdet af den maskingenererede plagiatripport i Digital Eksamen, og han vurderer yderligere, at det vil være relevant at få sat mere fokus på, at underviseren eller bedømmerne formidler deres indberetninger af eksamenssnyd tilstrækkeligt klart og underbygget.

5. Undervisningsmateriale

Behovet for undervisningsmateriale vedrørende god videnskabelig praksis blev drøftet, herunder hensigtsmæssigheden af at have grundbøger og case-opgaver.

3. Opfølgning

Praksisudvalget har med konferencen søgt at sætte fokus på undervisning i god videnskabelig praksis på KU's bachelor- og kandidatuddannelser. Der er efter udvalgets opfattelse tale om et vigtigt emne, som fortjener øget opmærksomhed.

Det kom frem på konferencen, at praksis varierer fra fakultet til fakultet. Disse variationer har givetvis flere grunde og skyldes bl.a., at traditionerne er ganske forskellige. Det er således slet ikke givet, at der er behov for en harmonisering eller ændring af eksisterende praksis. Det gælder dog også, at opmærksomhedsniveauet varierer og også, at emnet ikke hidtil er blevet drøftet på en mere tværgående måde, som bringer forskellene frem. Det er i den forbindelse også væsentligt at være opmærksom på, at emnet påkalder sig stor og stigende (offentlig) interesse, og at der er brug for en levende og aktiv debat internt på KU vedrørende undervisning i god videnskabelig praksis.

Praksisudvalget foretager sig ikke yderligere af egen drift, men skal opfordre til, at rektoratet overvejer, på hvilken måde der mest hensigtsmæssigt tages skridt til at sikre en fortsat diskussion af emnet og tværgående opmærksomhed på området med evt. overvejelser om fastsættelse af overordnede fælles retningslinjer eller lign. til følge.

Til brug for rektoratets overvejelser i denne forbindelse følger nedenfor Praksisudvalgets opmærksomhedspunkter på baggrund af materialet fra fakulteterne og drøftelserne på konferencen.

Vedr. placering af undervisning i god videnskabelig praksis

På konferencen var der blandt panel- og konferencedeltagere enighed om hensigtsmæssigheden af, at undervisning i god videnskabelig praksis placeres flere steder i løbet af uddannelserne og særligt i forbindelse med opgaveskrivning.

På baggrund af materialet vedrørende undervisning i god videnskabelig praksis fra fakulteterne konstaterer Praksisudvalget, at der på de fleste uddannelser allerede ligger undervisning i studiestarten og i forbindelse med bachelorprojektet og kandidatspecialet.

Praksisudvalget opfordrer til, at det sikres, at der undervises i god videnskabelig praksis på alle uddannelser. På bacheloruddannelserne kan undervisningen placeres i Fagets Videnskabsteori eller i et andet gennemgående og obligatorisk fag, der ligger i slutningen af uddannelsen.

Derudover opfordrer Praksisudvalget til, at der fastsættes krav om, at undervisning i god videnskabelig praksis placeres flere steder i løbet af uddannelsen på en sådan måde, at progression i undervisningen sikres.

For at styrke bachelorprojekt- og specialevejledernes vejledning af de studerende i god videnskabelig praksis kan der med fordel udarbejdes en tjekliste eller lign. med opmærksomhedspunkter, som vejlederne kan bruge i forbindelse med deres vejledning. Det kan overvejes at beskrive vejledernes pligter i forhold til at vejlede de studerende om god videnskabelig praksis i bachelor- og specialekontrakterne.

Vedr. forskellen på studerende og forskere

På baggrund af drøftelserne på konferencen bemærker Praksisudvalget, at der ses at være et behov for en tydeliggørelse af forskellen mellem studerende og forskere (bl.a. ph.d.-studerende), herunder hvornår en studerende må anses for at være forsker.

Det er ikke ualmindeligt, at materiale, som er genereret af studerende i forbindelse med et speciale eller andre studieaktiviteter, efterfølgende danner grundlag for publikationer udarbejdet i samarbejde mellem studerende og vejledere. Fakulteterne kan med fordel overveje, hvordan dette håndteres, herunder i relation til datamanagement.

Praksisudvalget ser et behov for, at fakulteterne overvejer at udarbejde retningslinjer vedrørende de studerendes data management og deres mulighed for at lave såkaldt action research.

Vedr. internationale studerende

Internationale studerende kommer ofte til KU med en anden uddannelsesmæssig baggrund mv., hvorfor det er vigtigt, at de på introforløb får kendskab til de danske regler for god videnskabelig praksis.

På baggrund af drøftelserne på konferencen vedrørende internationale studerende samt Studenterambassadørens efterfølgende henvendelse herom bemærker Praksisudvalget, at det som led i velkomsten af de internationale studerende bør sikres, at alle indgår i et forløb, hvor de stifter bekendtskab med KU's normer og regler for god videnskabelig praksis og god studiepraksis.

Vedr. eksamenssnyd

På baggrund af Studenterambassadørens bemærkninger opfordrer Praksisudvalget til, at det undersøges nærmere, om der er behov for udarbejdelse af en vejledning i afkodning af indholdet i den maskingenererede plagiattrapport i Digital Eksamen, samt vejledning i, hvordan mistanke om en studerendes plagiat indberettes til fakultetet.

Vedr. undervisningsmateriale

For at understøtte undervisningen i god videnskabelig praksis bemærker Praksisudvalget, at der er et udtalt behov for mere undervisningsmateriale rettet mod studerende.

Praksisudvalget opfordrer således til, at fakulteterne sikrer, at der er relevant undervisningsmateriale inden for alle fagområder.

4. Praksisudvalgets medlemmer

Navn	Titel	Enhed
<u>Thomas Riis, formand</u> Genudpeget 11-12-2016	Professor	<u>Det Juridiske Fakultet</u>
<u>Peter Sandøe, næstformand</u> Genudpeget 11-12-2016	Professor	<u>Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet</u>
<u>Jens Lykkesfeldt</u> Udpeget 11-04-2017	Professor	<u>Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet</u>
<u>Gunner Lind</u> Udpeget 05-09-2017	Professor	<u>Det Humanistiske Fakultet</u>
<u>Hanne Foss Hansen</u> Genudpeget 01-09-2016	Professor	<u>Det Samfundsvidenskabelige Fakultet</u>
<u>Gertrud Jørgensen</u> Udpeget 23-09-2016	Professor	<u>Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet</u>
<u>Barbara Ann Halkier</u> Genudpeget 01-09-2016	Professor	<u>Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet</u>
<u>Lauge O. Nielsen</u> Genudpeget 25-04-2016	Professor	<u>Det Teologiske Fakultet</u>
Pr. 13-04-2018 afløst af <u>Jesper Høgenhaven</u>	Professor	<u>Det Teologiske Fakultet</u>

Praksisudvalgets medlemmer udpeges af de akademiske råd for en periode af 3 år, jf. § 1, stk. 4 i de for udvalget gældende regler "Københavns Universitets regler om god videnskabelig praksis". Udvalget udpeger selv formand og næstformand blandt sine medlemmer. Genudpegnings kan finde sted.

Årsberetning 2018

Udvalget vedr. god videnskabelig praksis
(Praksisudvalget)

Københavns Universitet

Nørregade 10, Postboks 2177

1017 København K